

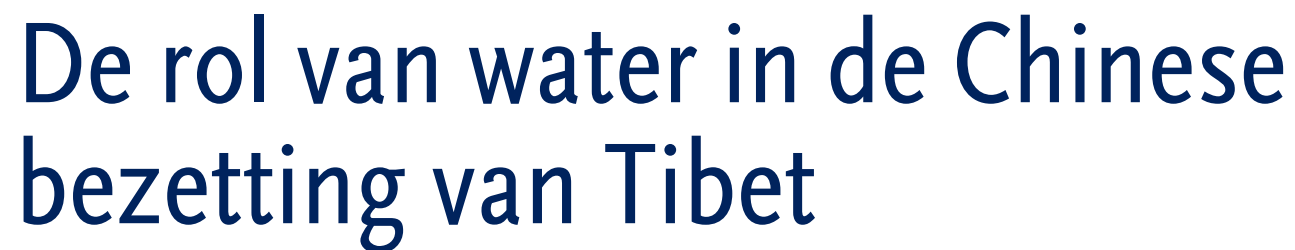
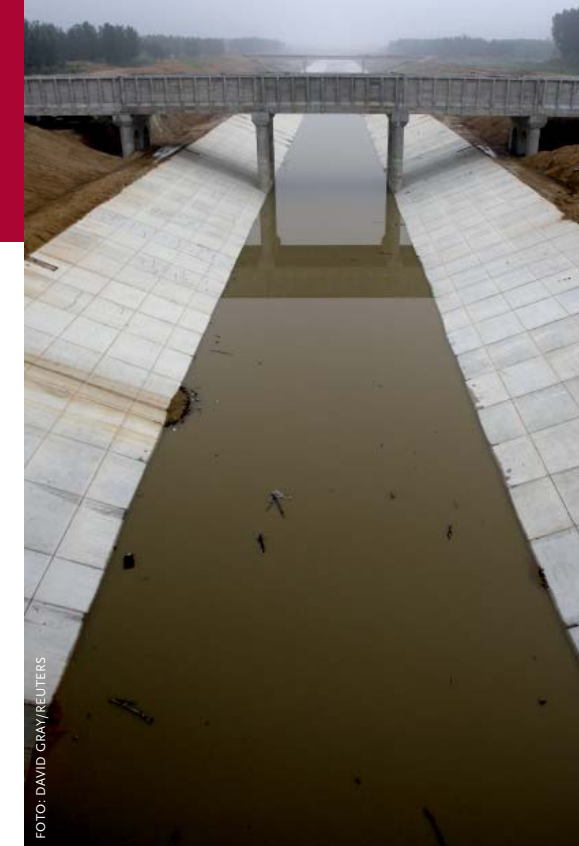
Om de grote watertekorten in Noord-China op te lossen zijn de Chinezen momenteel bezig met een enorm project om water vanuit het relatief natte zuiden (stroomgebied van de Yangtse) naar het droge noorden te leiden, het South To North Water Transfer Project (SNWTP). Dit megaproject bestaat uit drie routes, een oostelijke, een centrale en een westelijke route. De aanleg van de oostelijke en centrale routes is al ver gevorderd. De westelijke route volgt in 2010. Die moet jaarlijks 17 miljard m³ water aftappen van drie Tibetaanse rivieren, stuk voor stuk bronrivieren van de Yangtse, en voornamelijk via tunnels naar de bovenloop van de Gele Rivier leiden. In de Yalong wil China een dam aanleggen voor een stuwmeer. Van daaruit wordt een 170 kilometer lange tunnel geboord naar de Gele Rivier. Daarna wordt het water van

Protesten

De Tibetaanse regering in ballingschap heeft herhaaldelijk geprotesteerd tegen de Chinese waterplannen. De Tibetaanse bevolking zal er zelf niet van profiteren terwijl de watervoorziening op het Tibetaanse platteland erg slecht is met allerlei gezondheidsproblemen als gevolg. De Chinese Academie van Wetenschappen heeft in recente rapporten gewezen op de effecten van het Chinese beleid voor de kwantiteit en kwaliteit van de Tibetaanse watervoorraden. Zo leidt de ontbossing tot groot-schalige erosie en dichtslibbing van rivieren, en leiden mijnbouw en industrie tot veel waterverontreiniging. Volgens andere critici zet de toevoeging van 17 miljard m³ water aan de bovenloop van de Gele Rivier weinig zoden aan de dijk omdat veel water verdampt is voordat het duizenden kilometers verderop aankomt in de benedenloop waar het nodig is. Ook zou het project te veel gepusht worden door de Chinese waterbureaucratie die dringend verlegen zou zitten om nieuwe projecten, nu grote waterwerken als de Drieklovendam en de oostelijke en centrale route van het SNWTP bijna gereed zijn.

De belangrijkste bedreiging voor de Tibetaanse watervoorraden is echter de klimaatverandering. Volgens het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) slinken de gletsjers hier sneller dan waar ook ter wereld. Mogelijk zijn ze in 2035 al grotendeels verdwenen. Dat zou betekenen dat de zoetwatervoorraad op het Tibetaans Plateau binnen enkele decennia uitgeput is met grote gevolgen voor China en de rest van Zuid-Azië. Door de opwarming van de aarde zouden de rivieren de afgelopen en de komende jaren ook meer water afvoeren dan op de lange termijn. De Chinese media schilderen Tibet vaak af als een onuitputtelijke bron van water die nog onvoldoende wordt geëxploiteerd. Maar in werkelijkheid is Tibet (net als bijvoorbeeld Antarctica en Groenland) een aride gebied met weinig neerslag. Door de lage temperaturen en de geringe verdamping kon er veel neerslag worden opgeslagen in gletsjers, maar dat is slechts tijdelijk. Als de gletsjers krimpen en verdwijnen, droogt de waterbron op. •

- Ali, S.H. 2009. *Security and scarcity, the two-headed problem of Asian hydropolitics*. Carnegie Council: Policy Innovations 2-7-2009. Geraadpleegd op: www.policyinnovations.org
- Layton, K. 2009. *Tibetan Waters: coming conflict?* Institute of Peace and Conflict Studies, New Delhi. Geraadpleegd op: www.ipcs.org
- Schneider, K. & C. T. Pope 2008. *China, Tibet and the strategic power of water*. Circle of Blue. Geraadpleegd op: www.circleofblue.org
- Stobdan, P. 2009. *China should not use water as a threat multiplier*. Institute for Defence Studies and Analyses, New Delhi. Geraadpleegd op: www.idsa.in

Dit jaar kwamen de Oeigoeren in West-China in opstand tegen de Chinese overheersing. Vorig jaar deden de Tibetanen dat in de aanloop naar de Olympische Spelen in Beijing. De buitengewesten beginnen zich te roeren nu de Chinese regering deze afgelegen gebieden steeds nadrukkelijker probeert te integreren in de Chinese economie – zoals de Russen dat eerder deden met de republieken in de Kaukasus en Centraal-Azië, en de Turken met Koerdistan. De buitengewesten zijn van groot geopolitiek en strategisch belang.

Behalve aan grondstoffen en energie heeft